

Till kommunfullmäktige i Linköping
Organisationsnummer 212000-0449

Revisionsberättelse för äldre nämnden år 2021

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i äldre nämnden för verksamhetsåret 2021.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi noterar att äldre nämnden redovisar att 6 av 12 mål är uppfyllda och 6 mål är delvis uppfyllda.

Vi bedömer att äldre nämnden följt upp och redovisat resultaten för alla delarna i målkedjan.

Vi bedömer att mål, indikatorer och aktiviteter är upprättade i enlighet med reglemente för Linköpings kommun. Nämndens bedömning är i enlighet med givna instruktioner. Vi anser dock att nämnden bör säkerställa att samtliga mål har indikatorer och målvärden kopplade till sig som är tydliga och mätbara.

Vi noterar att nämnden har drabbats mycket hårt av coronapandemin. Mycket av det planerade utvecklingsarbetet har fått stå åt sidan med hänsyn till att all focus behövt läggas på pandemin. Tros det redovisar nämnden en god måluppfyllelse.

Vi bedömer att nämnden huvudsakligen är korrekt i sin bedömning av måluppfyllelsen.

Vi noterar att det pågår ett fortsatt utvecklingsarbete av den interna kontrollen. Vi ser positivt på detta.

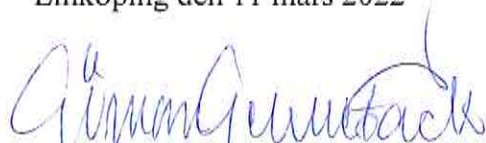
AS CO RS MH

Vi bedömer sammantaget att äldrenämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att äldrenämndens interna kontroll har varit tillräcklig

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för äldrenämnden och för enskilda ledamöter i detta organ.

Linköping den 11 mars 2022

Gunnel Öman Genneback

Rutger Starwing

Margareta Ossbahr

Berit Karlsson Lehnér

Dick Svensson

PM –
grundläggande
granskning av
Äldrenämnden

2021-10-18

Diarienummer: KS9 2021-18
Datum: 2021-10-18
Handläggare: Carolin Gerelius KPMG, Emma Garpenhølt KPMG
Organisation: Revisionskontoret

1 Bakgrund, syfte och revisionsobjekt

KPMG har, på uppdrag av lekmannarevisorerna, genomfört en grundläggande granskning av Äldreomsorgen.

Granskningens syfte är att ge revisorerna underlag till att bedöma om nämnderna har en ändamålsenlig verksamhet, driver verksamheten på ett tillfredsställande sätt ur ekonomisk synpunkt samt har en tillräcklig intern kontroll.

Enligt projektplanen ska rapportering ske i tre delar i form av PM för varje nämnd. Detta är första delrapporten, Följande frågeställningar har besvarats:

1. Är nämndens styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamheten och ekonomi ändamålsenlig?
2. Har nämnden en ändamålsenlig hantering av pandemins konsekvenser?

Granskningen har genomförts via dokumentstudier samt genom intervju med representanter från förvaltningen.

Rapporten är sakgranskad av nämnden.

2 Nämndens styrning och kontroll av verksamheten

De iakttagelser som görs nedan avser den löpande verksamheten fram till delårsrapporten avseende 31 augusti. Slutlig rapportering i verksamhetsberättelsen bedöms i februari. Bedömning av den interna kontrollen rapporteras i december.

Har nämnden följt upp och rapporterat verksamhetens resultat och beslut om åtgärder vid avvikelser?

Nämnden har avlämnat två delårsrapporter, en per sista mars och en per sista augusti. I delårsrapporterna sker uppföljning av alla delar enligt internbudgeten.

Äldrenämnden har i internbudget för 2021 fastställt 12 nämndmål. Vår bedömning är att nämnden har tolkat mål och uppdrag från kommunfullmäktige och brutit ned dessa till sina nämndmål för att fungera som styrsignaler till verksamheterna. De 12 nämndmålen har 27 nämndindikatorer och målvärde kopplade till sig vilka är mätbara.

I social- och omsorgsförvaltningens verksamhetsplan omsätts sedan nämndmålen till aktiviteter.

De två nämndspecifika strategiska utvecklingsuppdrag har inarbetats i nämndens verksamhet som finansieras av statsbidrag.

I rapporten redovisas nämndens målavstämning. Nämndens bedömning utgår från att genomförda och pågående aktiviteter bidrar till måluppfyllelsen.

Omprioriteringar av aktiviteter i verksamhetsplanen 2021 innebär att vissa aktiviteter flyttas till 2022 vilket innebär att tre mål inte kommer att kunna uppnås under 2021. Av de övriga nio målen bedömer nämnden att sex av målen kommer kunna uppnås och tre av målen delvis kommer att uppnås per årets slut.

Nämnden följer upp mål, uppdrag och verksamhetsplan i delårsrapporterna.

Vi bedömer att mål, indikatorer och aktiviteter är upprättade i enlighet med reglemente för Linköpings kommun. Nämndens bedömning är i enlighet med de instruktioner nämnden erhållit av kommunledningsförvaltningen. Vi bedömer att nämnden är korrekta i sin bedömning av måluppfyllelsen.

Har nämnden en tillräcklig ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?

Nämnden tar del av informationen från förvaltningen och dess verksamheter, dels i samband med delårsrapporter, dels löpande vid nämndsammanträden. Av sammanträdesprotokollen framgår dock inte att nämnden regelbundet följer upp det ekonomiska läget i så kallade månadsrapporter.

Nämnden redovisar i delårsrapport per sista augusti ett överskott på ca 56,1 mnkr. Nämndens helårsprognos visar på ett överskott 30 mnkr jämfört med budget.

Överskottet analyseras och beskrivs i delårsredovisningen. Den största avvikelser återfinns inom hemtjänst på grund av att efterfrågan är fortsatt låg. Nämnden beslutade i juni att genomföra extra aktiviteter utifrån prognostiserat överskott. Detta innebar satsningar i digitalisering, lokaler och förbättringar för medarbetarna inom verksamheterna.

Vi kan konstatera att nämnden har en ekonomi i balans samt att nämnden vidtagit åtgärder i samband med det prognostiserade överskottet.

Utför nämnden ett systematiskt arbete med sin interna kontroll avseende såväl verksamhet som ekonomi?

Äldrenämnden fattade den (datum) beslut om internkontrollplan för verksamhetsår 2021. I internkontrollplanen har 11 kontrollmoment fastställt utifrån riskanalys.

Utförda kontroller enligt internkontrollplanen följs upp i delårsrapport.

2.1 Analys och bedömning av styrning och kontroll av verksamheten

Varje enskild nämnd är ansvarig att säkerställa att dess verksamheten bedrivs i enlighet med kommunfullmäktiges viljeriktning vilken bland annat fastställs i de kommunövergripande målen.

Vi bedömer att äldrenämnden har en tillräcklig måluppfyllelse. Utifrån nämndens bedömning av måluppfyllelsen och att tre mål flyttas till 2022 kan vi konstatera att flera av de resterande målen kommer att uppnås enligt tidplan.

I reglemente för Linköpings kommun fastställs att nämnden ska bedriva sin verksamhet inom de ekonomiska ramar som kommunfullmäktige har fastställt i sin budget. Vidare fastställs att nämnderna har ett ansvar att hantera avvikelser gentemot budget. Vid behov ska nämnden justera internbudget så att verksamheten kan bedrivas inom fastställd ram. Dock är det möjligt att överskriva medelsramen vid fall då det finns lagstiftning som innebär skyldighet för kommunen göra utbetalningar eller svara för kostnader. Vid sådant fall ska nämnden anmäla detta till kommunstyrelsen.

Det framgår även i reglementet för Linköpings kommun att så kallade månadsrapporter ska upprättas varje månad av förvaltningarna. Månadsrapporterna ska redovisa nämndens internbudget och informera om nämndens verksamhet, ekonomi och personal.

Utifrån vad som fastställs i reglemente bedömer vi att äldrenämnden har en tillräcklig ekonomisk styrning. Vår bedömning grundar vi på att nämnden har ett positivt ekonomiskt utfall. Vidare bedömer vi att nämnden endast delvis har en ändamålsenlig ekonomisk uppföljning med hänvisning till att månadsrapporter avseende det ekonomiska läget inte rapporteras regelbundet till nämnden.

3 Har nämnden en ändamålsenlig hantering av pandemins konsekvenser?

Utifrån från granskning av nämndens sammanträdesprotokoll framgår att nämnden regelbundet tagit del av information från förvaltningen avseende coronapandemins påverkan på verksamheterna. Av sammanträdesprotokollen framgår att äldrenämnden inte har fattat några beslut avseende coronapandemin.

Äldrenämnden är en av de nämnder som har märkt av pandemin och dess konsekvenser allra mest. De har delvis haft låg efterfrågan av hemtjänst vilket bidragit till det stora överskottet. Verksamheten har fått göra daglig prioritering utifrån personalresurser där det mesta basala är högst prioriterat, omvårdnad och hälso- och sjukvårdsinsatser även om flera aktiviteter också genomförts för att förstärka det sociala innehållet i vardagen för våra äldre.

Av våra intervjuer med tjänstepersoner vid social- och omsorgsförvaltningen framgår att sedan maj 2021 är all verksamhet åter igång i anpassad form. Nämnden har under pandemin arbetat med digitala lösningar för att underlätta för brukarna inom äldreomsorgen.

Det framgår av protokoll att smittspridningen på vårdboenden har minskat kontinuerligt under året. Under höstlovet påbörjas vaccinering med dos 3.

Ordförande för nämnden har beslutat att timavlönade medarbetare inom äldreomsorgen ska få ersättning motsvarande en timmes lön per gång när de vaccinerar sig mot covid-19.

Nämnden har en samverkansgrupp som arbetar med att följa upp pandemin.

4 Eventuell fortsatt granskning

För att klara kompetensförsörjningen gör social- och omsorgsförvaltningen bedömningen att deras arbete till viss del bör digitaliseras. Den digitala mognaden behöver öka bland de äldre samt personal. Utifrån revisionens perspektiv är det av intresse att följa utvecklingen av hur äldrenämnden ska klara av kompetensförsörjningen framöver. Det är även intressant att följa upp hur nämnden arbetar med digitala insatser, stöd och verktyg.

Kommunens vård- och omsorgsboenden behöver lokalmässigt vara anpassade för att möta målgruppens ökande behov på ett bra sätt då andelen svårt sjuka äldre ökar. Arbetet med lokalöversyn har inte kunnat prioriterats utan kommer påbörjas under senare delen av 2021. Ur revisionens perspektiv är det av intresse att se hur äldrenämnden arbetar långsiktigt för att säkerställa nuvarande och framtida behov av verksamhetslokaler.

PM 2 – grundläggande granskning av Äldrenämnden

2021-12-10

Diarienummer: KS9 2021-18
Datum: 2021-12-13
Handläggare: Caroline Gerelius och Emma Garpenholt
Organisation: KPMG

1 Bakgrund, syfte och revisionsobjekt

KPMG har, på uppdrag av lekmannarevisorerna, genomfört en grundläggande granskning av äldrenämnden.

Granskningens syfte är att ge revisorerna underlag till att bedöma om nämnden har en ändamålsenlig verksamhet, driver verksamheten på ett tillfredsställande sätt ur ekonomisk synpunkt samt har en tillräcklig intern kontroll.

Enligt projektplanen ska rapportering ske i tre delar i form av PM för varje nämnd. Detta är andra delrapporten. Följande frågeställningar har besvarats:

1. Har nämnden en tillräcklig intern kontroll?
2. Har nämnden en ändamålsenlig budget?

Denna granskning har genomförts genom en dokumentstudie.

Utifrån iakttagelser gjorda i granskningen 2020 har de förtroendevalda revisorerna hösten 2021 informerat kommunstyrelsen och nämnderna om deras ansvar för intern styrning och kontroll. I dialog med kommunstyrelsen och nämnderna framgår att de påbörjats ett förbättringsarbete. I rapporten lämnas därför endast en beskrivning av den interna kontrollen utifrån frågeställningen.

De förtroendevalda revisorerna har i oktober månad 2021 genomfört dialog med presidiet.

Rapporten är sakgranskad av tjänstepersoner i förvaltningen alternativt politiker.

2 Har nämnden en tillräcklig intern kontroll?

De iakttagelser som görs nedan avser den löpande verksamheten fram till 30 november. Nämndens rapportering till fullmäktige av året som gått bedöms i februari.

År 2020 gjordes bedömningen att arbetet med intern kontroll och styrning delvis fungerade på ett ändamålsenligt sätt. Vid tidpunkt för granskningen pågick ett arbete för att förbättra, stärka upp och effektivisera arbetet med den interna kontrollen. I vår bedömning lyftes att det finns en risk att hela nämnden inte är involverade i tillräcklig utsträckning i arbetet med intern kontroll.

Revisorerna har utifrån 2020 års granskning informerat hela nämnden om deras ansvar för den interna kontrollen utifrån Kommunallagen 6 kap 6 §. Av lagen framgår följande:

”Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.

De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.”

I dialog med kommunstyrelsen och nämnderna framgår att de påbörjats ett förbättringsarbete. Revisorerna har i dialog med nämndens presidium noterat att nämnden avser att genomföra förbättringsarbete gällande den interna kontrollen.

Nedan beskrivs de iakttagelser som gjorts avseende nämndens systematiska arbete med den interna kontrollen.

Av Reglemente för Linköpings kommun fastställs att styrelse och nämnder årligen ska ta fram en internkontrollplan. Internkontrollplanen sedermera följas upp i en internkontrollrapport.

Äldrenämnden fattade den 22 oktober 2020 tillsammans med beslutet om internbudget för 2021 beslut om internkontrollplan för verksamhetsår 2021. I internkontrollplanen har 11 kontrollmoment fastställts.

Utförda kontroller enligt internkontrollplanen följdes upp i delårsrapport per 31 augusti.

Åtterrapporering av internkontrollplanen har vid tidpunkt för vår granskning inte genomförts. Av internkontrollplan 2021 framgår att uppföljning av internkontrollarbetet inklusive internkontrollplanen och internkontrollrapporten redovisas i samband med verksamhetsberättelsen.

Nämnden fattade den 21 oktober 2021 § 6 i samband med beslut om internbudget 2022 beslut om internkontrollplan för 2022.

Utifrån våra protokollstudier kan vi konstatera att det inte finns någon dokumenterad riskanalys av nämnden som ligger till grund för internkontrollplanen.

Det framgår i internkontrollplan 2022 en beskrivning av interna kontrollsystemet och nämndes delaktighet. Det framgår att nämnden har ansvar för den interna kontrollen och alla nämndledamöter vara delaktiga i internkontrollarbetet via att löpande följa verksamhetens internkontrollarbete. Vidare framgår nämndens arbete med interkontrollrepresentanter samt representanternas möjlighet att få insyn i samt delta i riskanalyser.

Nämndens presidium har i dialog med revisorerna beskrivit att de planerar att genomföra ett förbättringsarbete av det interna kontrollarbetet.

3 Har nämnden en ändamålsenlig budget?

Äldrenämnden fattade i oktober 2020 beslut om 2021 års budget. Till internbudgeten bifogades följande handlingar:

- Tjänsteskrivelse

- Personal och kompetensförsörjningsplan 2021 med plan för 2022-2028
- Lokalförsörjningsplaner
- 10-årig investeringsplan och lokalhyror
- Internkontrollplan 2021
- VSO-Objektplan 2021
- Upphandlingsplan 2021
- Förvaltningens verksamhetsplan

Nämndens budgeterade nettobudget uppgår till 1 536 850 tkr. De budgeterade kostnaderna uppgår till 1 886 886 tkr och de budgeterade intäkterna uppgår till 350 036 tkr. Nämndens nettobudget är här utökats med belopp jämfört med budget 2020. Nettobudgeten överensstämmer inte fullt ut med fullmäktiges beslut. Det framgår av internbudgeten skillnad på positiv avvikelse gällande 1 281 tkr.

Ekonomi, belopp tkr	Budget förslag 2021	Plan förslag 2022	Plan förslag 2023	Plan förslag 2024
Verksamhetens nettokostnader	1 536 850	1 563 392	1 615 237	1 654 446
<i>varav kostnader</i>	<i>1 886 886</i>	<i>1 920 429</i>	<i>1 979 415</i>	<i>2 025 907</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>350 036</i>	<i>357 037</i>	<i>364 178</i>	<i>371 461</i>
Investeringar, netto	1 000	1 000	1 000	1 000

Följande förändringar noteras i internbudgeten 2021:

- Övergripande verksamhet
 - Omfördelningar från hemtjänsten till övergripande verksamhet
 - Insatser för kvarboende, minska ensamhet och öka självständighet
 - Ökad digital mognad
- Hemsjukvård
 - Förväntade kostnadsökningar utifrån bland annat demografi
- Särskilt boende
 - Lokalanpassningar
- Stadsbidrag
 - Kompetensutveckling samt utveckling av digitala hjälpmedel och tillsyn.
- Kvalitetshöjande åtgärder
 - Insatser nämndens ansvarsområde för att möta framtidens utmaningar.

Av delårsrapport per 31 oktober prognostiserar nämnden ett överskott på 46 000 tkr. Att notera är att budget 2021 vid delårsrapporten inte är densamma som internbudgeten.

Ekonomi, belopp tkr	Prognos helår	Budget 2021	Avvikelse
Verksamhetens nettokostnader	1 432 506	1 478 506	46 000
<i>varav kostnader</i>	<i>1 784 542</i>	<i>1 830 542</i>	<i>46 000</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>352 036</i>	<i>352 036</i>	<i>0</i>
Investeringar, netto	1 000	1 000	0

Det framgår i delårsrapporten per 31 oktober en avvikelse på -2 400 tkr inom posten förvaltningskostnader. Avvikelsen förklaras dels kostnader kopplade till krisledningsarbetet, dels ökade fasta kostnader.

Störst positiv avvikelse prognostiseras inom hemtjänsten som förväntas redovisa en avvikelse på 41 900 tkr per 31 december. Avvikelsen kopplas till den minskade efterfrågan av hemtjänst under coronapandemin. Det lyfts fram i delårsrapporten att det varit problem med statistiken och att detta nu är utrett men att det först justeras under november månad. Detta kan komma att påverka det prognostiseringen av överskottet.

Nämnden beslutade den 21 oktober 2021 om internbudget för 2022.

Nämnden beskriver i 2022 års internbudget att verksamheten bedrivs enligt reglemente och kommunens budget för 2022.

I kommunens budget fastställer kommunfullmäktige kommunövergripande mål inom fem målområden: samhälle, medborgare, ekonomi, verksamhet och medarbetare. Utifrån inriktningen i budgeten, de kommunövergripande målen och övriga politiska styrdokument beslutar nämnden om nämndmål och inriktning för nämndens verksamhet.

Nämnden har internbudgeten för 2022 brutit ned de kommunövergripande målområden i nämndmål, se tabell i bilaga 1. Samtliga nämndmål har upprättade indikatorer och målvärden.

Nämnden har i internbudgeten hanterat 6 nämndspecifika utvecklingsuppdrag utifrån kommunens budget varav 1 av dessa kvarstår från budget 2021.

Verksamhetsplanen utgår från nämndens internbudget och uppdrag enligt reglementet samt gällande lagstiftning.

I förvaltningens verksamhetsplan planeras aktiviteter utifrån nämndens mål och kommunfullmäktiges utvecklingsuppdrag i syfte att uppnå dessa.

Av internbudgeten framgår nämndens uppdrag och hanterar således uppdraget i enlighet med Reglemente för Linköpings kommun. Utifrån den budgeterade driftredovisningen och beskrivningar omfattas i internbudgeten hela nämndens uppdrag.

3.1 Analys och bedömning av (Har nämnden en ändamålsenlig budget?)

Utifrån det vi tagit del av är vår bedömning att social- och omsorgsnämndens uppdrag, som regleras enligt reglementet, hanteras på ett ändamålsenligt sätt i upprättad internbudget för 2022.

De kommunövergripande målen och de nämndspecifika uppdragen är omhändertagna av nämnden i internbudgeten. Upprättade mål har indikatorer och målvärden.

Det finns därtill en upprättad verksamhetsplan i enlighet med reglementet och nämndens internbudget.

Vår sammanfattande bedömning utifrån vår granskning är att nämnden har en ändamålsenlig budget

4 Eventuell fortsatt granskning

- Följ upp internkontrollarbetet (internkontrollrapporten) som redovisas i sin helhet i bilaga till verksamhetsberättelsen.

Nämndmål utifrån kommunövergripande mål	
Samhälle	Aktiv del i välfärdskedjan
Medborgare	Tillgängliga tjänster med korta handläggningstider
	Nöjda brukare av äldreomsorg
	Kvalitetssäkrad äldreomsorg
Ekonomi	Högt nyttjande av befintliga tjänster
	Upprättade och tydliga riktlinjer och rättssäker handläggning
Verksamhet	Hållbar verksamhetsutveckling
Medarbetare	Goda arbetsplatser Varje medarbetare känner arbetsglädje och stolthet samt har inflytande och möjlighet att utvecklas
	Hållbart chef- och ledarskap Varje chef leder och utvecklar sina verksamheter mot uppsatta mål med mod, engagemang och mänsklighet.
Kommunövergripande	Nya vägar för kompetensförsörjning Utveckling av den digitala medarbetaren, ett ansvarstagande för ett livslångt lärande och ett aktivt arbete med professionsanalyser för rätt använd kompetens skapar nya vägar för kompetensförsörjningen.

PM 3 –
grundläggande
granskning av
Äldrenämnden 2021

2022-03-11

Diarienummer: KS9 2021-18
Datum: 2022-03-11
Handläggare: Caroline Gerelius och Fredrik Ottosson
Organisation: KPMG

1 Bakgrund, syfte och revisionsobjekt

KPMG har, på uppdrag av lekmannarevisorerna, genomfört en grundläggande granskning av *Äldrenämnden*.

Granskningens syfte är att ge revisorerna underlag till att bedöma om nämnden har en ändamålsenlig verksamhet, driver verksamheten på ett tillfredsställande sätt ur ekonomisk synpunkt samt har en tillräcklig intern kontroll.

Enligt projektplanen ska rapportering ske i tre delar i form av PM för varje nämnd. Detta är den tredje och sista PM (delrapporten). Följande frågeställningar har besvarats:

3. Har nämnden till kommunfullmäktige redovisat en ändamålsenlig verksamhet utifrån reglemente och kommunens budget?

Denna granskning har genomförts genom en dokumentstudie. Avstämning har vid behov gjorts med ansvariga på förvaltningen.

De förtroendevalda revisorerna har den 2022-03-07 genomfört dialog med presidiet.

Rapporten är sakgranskad av ansvariga tjänstepersoner i förvaltningen.

2 Har nämnden till kommunfullmäktige redovisat en ändamålsenlig verksamhet utifrån reglemente och kommunens budget?

De iakttagelser som görs nedan avser nämndens rapportering till kommunfullmäktige av året som gått, enligt verksamhetsberättelsen

Nämnderna ansvarar enligt kommunallagen 6 kap 6 § för att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.

Nämnden tillämpar kommunens modell för mål- och resultatstyrning samt följer anvisningar och mallar för verksamhetsberättelsen, och uppföljning av verksamhetsplan.

Nedan beskrivs de iakttagelser som gjorts avseende nämndens uppföljning i verksamhetsberättelsen.

2.1 Iakttagelser ekonomi

Verksamhetens nettokostnader uppgår till 1 458,6 mkr vilket innebär en positiv budgetavvikelse på 19,9 mkr (nettobudgeten för 2021 uppgick till 1 478,5 mkr). Orsaken till avvikelsen förklaras främst av att alla planerade satsningar inte har kunnats genomföras fullt ut.

Verksamhetens kostnader mnkr	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse	Utfall 2020
Verksamhetens nettokostnader	1 458,6	1 478,5	19,9	1 412,9
Varav kostnader	1 937,5	1 830,5		1 771 230
Varav intäkter	478,9	352		358,3
Investeringar	0	1	1	0

Enligt kommunens regler för ekonomistyrning från 2006 ska en nämnd som prognostiserar ett underskott som överstiger 1 procent och uppgår till mer än 1 mnkr vidta åtgärder för att inom tre år eliminera underskottet. Nämnden redovisar inga underskott som föranleder åtgärder.

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Förvaltning*	64 169	62 923	-1 246	74 557
Övergripande kostnader*	31 425	32 583	1 158	14 850
Hemtjänst	473 477	488 378	14 901	445 418
Hemsjukvård	96 550	95 521	-1 029	91 438
Vårdboende	792 997	799 101	6 104	786 655
Summa	1 458 618	1 478 506	19 888	1 412 918
<i>varav kostnader</i>	<i>1 937 580</i>	<i>1 830 542</i>		<i>1 771 230</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>478 962</i>	<i>352 036</i>		<i>358 312</i>

Nämnden redogör i tabell för driftkostnaderna av verksamheten. Driftkostnaderna stämmer till största del mot den beslutade internbudgeten. På ett övergripande plan härleds överskottet framförallt till att alla planerade satsningar inte har kunnats genomföras fullt ut.

Det som sticker ut är Hemtjänstsposten där en positiv avvikelse på 14,9 mnkr redovisas. Bakgrunden till detta är att efterfrågan om *hemtjänst* under året inte varit i samma nivå som tidigare. En annan post som sticker ut är *vårdboende* som redovisar en positiv avvikelse på 6,1 mnkr. En anledning till detta är att betalningsansvaret gentemot regionen uteblivit helt för 2021.

Underskottet som återfinns i Hemsjukvården på ca 1 mnkr beror på att kostnaden för utvecklingsuppdraget Leanlink hemsjukvård beslutades till 8 mnkr men det fanns endast 7 mnkr avsatt i budget.

2.2 Övriga iakttagelser verksamhetsberättelsen

Följande iakttagelser har noterats från verksamhetsberättelsen:

- Omorganisationsarbetet kommer fortsätta under 2022.
- Demografisk utveckling – Antal invånare i åldern 85+ förväntas öka kraftigt vilket ställer högre krav på äldreomsorgen. Detta innebär att det finns ett ökat behov av arbetskraft vilket kommer att vara en utmaning för kommunen att klara av.
- Digitaliseringens effekter och möjligheter – Pandemin har inneburit att digitalisering av verksamheten till viss del har påskyndats. Många måten sker idag digitalt och tillsynskameror har införts för tillsyn i hemtjänsten, bland annat för att frigöra personal och minska smittspridning. Digitalisering identifieras i verksamhetsplanen som en möjlig lösning och nyckel till att klara den fortsatta kompetensförsörjningen. Detta innebär att den digitala mognaden behöver öka både bland den äldrebefolkningen och hos medarbetare vilket är en förutsättning för att kunna digitalisera insatser, stöd och verktyg för både personal och brukare.
- Arbetsbelastningen på personalen har varit hög under pandemin. Likaså har en ökad personalomsättning inneburit en ökad arbetsbelastning för befintlig personal.

Enligt reglemente för Linköpings kommun ska Kommunstyrelsen och varje nämnd årligen ta fram en särskild internkontrollplan och följa upp planen i en internkontrollrapport. Nämnden har för 2021 tagit fram en särskild internkontrollplan och följt upp den i en internkontrollrapport. Internkontrollrapporten bifogas till verksamhetsberättelsen.

Det framgår av internkontrollrapporten att internkontrollplanen för 2021 till större delen följts. Den del som inte genomförts beror på omprioriteringar på grund av omorganisaiton och hög arbetsbelastning. Internkontrollrapporten visar på att det finns vissa brister inom vissa verksamhetsområden som behöver arbetas vidare med.

2.3 Iakttagelser måluppfyllelse

Nämnden har i internbudgeten för 2021 antagit 12 nämndmål som ska bidra till de 13 kommunövergripande målen. För varje nämndmål finns indikatorer som beskriver den kortsiktiga måluppfyllelsen. För att förbättra måluppfyllelsen på kort och lång sikt har aktiviteter samlats i verksamhetsplanen för 2021. Måluppfyllelsen grundas sedan på en sammanvägd bedömning utifrån resultat, förvaltningens verksamhetsplan, nämndindikatorer och andra genomförda eller planerade aktiviteter.

Nämnden har redovisar i verksamhetsberättelsen följande måluppfyllelse (se bilaga 1 för sammanställning av nämndens bedömning).

- 6 mål bedöms av nämnden som uppfyllda.
- 6 mål bedöms av nämnden som delvis uppfyllda.
- 0 mål bedöms av nämnden som ej uppfyllda.

Samtliga indikatorer utom 6 är uppföljda varav 4 kommer presenteras under 2022. Uppföljning/resultat saknas för:

- Omsättning av korttidsplatserna
- Öka den sammantagna nöjdheten inom vårdboende och hemtjänst. Brukarbedömning (%) Vårdboende Hemtjänst
- Kvalitetsaspekter särskilt boende % av max (U23432)
- Personalkontinuitet antal under 14 dgr period (U21401)
- Nöjdhet maten och måltidsmiljö andel positiva svar (%)
- 3 av indikatorerna saknar målvärde.

Av de indikatorer som är redovisade som delvis uppnådda kommer tre av dessa få resultat redovisat under 2022. För en av indikatorerna saknas det uppgifter på grund av Covid-19 men målet är fortfarande redovisad som delvis uppnått.

Enligt Linköpings kommuns reglemente utgör indikatorerna ett underlag för bedömningen av måluppfyllelsen. Indikatorer ger en bild av utvecklingen och tillståndet i målområdet. Riktning för förbättring (tidserier) är därför viktig för att bedöma tillståndet och om utvecklingen går i rätt riktning. Utifrån nämndens uppföljning och indikatorernas utveckling jämfört med målvärdena bedömer vi att indikatorerna bidrar till att (se bilaga 1.1):

- 2 mål kan uppnås
- 5 mål kan delvis uppnås
- 1 mål kan ej uppnås

Med anledning av att vissa av indikatorerna inte följts upp under perioden eller saknar målvärde bedömer vi att 3 mål inte kan bedömas utifrån uppföljningen av indikatorerna.

I verksamhetsplanen har ca 30 aktiviteter fastställts. Av dessa är 10 aktiviteter genomförda, 17 pågående, 1 delvis klar, 1 pausad och 1 aktivitet har utgått.

De två nämndspecifika strategiska utvecklingsuppdragen som nämnden fått av kommunfullmäktige bedömer nämnden vara hanterade. I tabellen nedan, som är hämtad från verksamhetsberättelsen 2021, redovisas aktuell status för de strategiska utvecklingsuppdragen som ska återrapporteras till kommunstyrelsen i särskild ordning.

Nämnds specifika strategiska utvecklingsuppdrag	Status	Kommentar
Social- och omsorgsnämnden och äldrenämnden ska i samband med upphandling och verksamhetsuppdrag prioritera kvalitetskrav, kontinuitet och förutsägbarhet, införande av extratjänster som avlastar vårdpersonalen samt innovativa lösningar.	Genomfört	Utvecklingsuppdraget är beaktat upp upphandling och verksamhetsuppdrag.
Äldrenämnden ska utifrån erfarenheterna från coronapandemin utarbeta en handlingsplan för ett snabbare utnyttjande av digitaliseringens möjligheter.	Pågår	

2.4 Analys och bedömning

Nämnden har följt kommunens anvisningar vid upprättandet av verksamhetsberättelsen.

Nämnden redovisar ett positivt resultat på knappt 20 miljoner kronor.

Nämnden har redovisat verksamhetens utfall jämfört med internbudgeten i ett driftsammandrag.

Nämnden bedömer de att de uppfyllt 6 av 12 mål. Eftersom att flera av indikatorerna inte kunnat följas upp samt att några av målen saknar målvärde anser vi att det är svårt att bedöma huruvida målen uppnåtts. Många av de aktiviteter som tagits fram i syfte att nå måluppfyllelsen har inte hunnit genomföras fullt ut. Vi ser dock positivt på att majoriteten av aktiviteterna har påbörjats. Avseende målet tillgängliga tjänster med korta handläggningstider bedömer vi utifrån uppföljning av indikatorer samt uppföljning av aktivitet i verksamhetsplanen som delvis uppfyllt. Nämndmålet *hållbart chef- och ledarskap* bedömer vi utifrån uppföljning av indikatorer och aktiviteter som ej uppfyllt.

Avvikelse förklaras i alla delar.

Vi bedömer utifrån vår översiktliga granskning att nämnden huvudsakligen redovisat en ändamålsenlig verksamhet utifrån reglemente och kommunens budget.

Nämnden **rekommenderas** att:

Säkerställa att upprättade indikatorer har målvärden kopplade till sig samt att dessa är mätbara.

3 Eventuell fortsatt granskning

Den ökade personalomsättningen som skett under 2021 i jämförelse med föregående år är något som revisorerna bör följa för att se hur trenden ser ut framöver. I koppling till den ökade utmaning att rekrytera personal är det extra viktigt att nämnden arbetar för att minska personalomsättningen.

1 Bilaga nämndens måluppfyllelse

Mål uppnått
Uppnått
Delvis uppnått
Ej uppnått

	Kommunövergripande mål	Äldrenämndens nämndmål	Mål uppnått
Samhälle	Ett attraktivt och tryggt Linköping	Aktiv del i välfärdskedjan	Uppnått
	Välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum	Tillgängliga tjänster med korta handläggningstider	Uppnått
		Nöjda brukare av äldreomsorg	Delvis uppnått
		God kvalitet i äldreomsorgen	Uppnått
		Kontinuitet inom hemtjänst	Delvis uppnått
		Goda boendemiljöer	Delvis uppnått
Verksamhet/ Ekonomi	Kostnadseffektiv verksamhet	Högt nyttjande av befintliga tjänster	Uppnått
		Tydliga riktlinjer och rättssäker handläggning	Uppnått
	Hållbar verksamhetsutveckling	Hållbar verksamhetsutveckling	Uppnått
Medarbetare	Attraktiv arbetsgivare	Goda arbetsplatser	Delvis uppnått
		Hållbart chef- och ledarskap	Delvis uppnått
	Hållbar kompetensförsörjning	Nya vägar för kompetensförsörjning	Delvis uppnått

1.1 Vår bedömning av indikatorernas bidrag till nämndens måluppfyllelse

Mål	Antal indikatorer	Uppfyllda	Delvis uppfyllda	Ej uppfyllda	Måts ej	Bedömning
Aktiv del i välfärdskedjan	3	2			1	
Tillgängliga tjänster med korta handläggningstider	4	1	1	1	1	

Nöjda brukare av äldreomsorg	2				2	
God kvalitet i äldreomsorgen	2		1		1	
Kontinuitet inom hemtjänst	1				1	
Goda boendemiljöer	1				1	
Högt nyttjande av befintliga tjänster	1	1				
Tydliga riktlinjer och rättssäker handläggning	1		1			
Hållbar verksamhetsutveckling	2		1	1		
Goda arbetsplatser	4	2			2*	
Hållbart chef- och ledarskap	2			1	1*	
Nya vägar för kompetensförsörjning	4	1	1	2		

(*saknar målvärde)